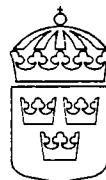

Utbildningsutskottets betänkande 1989/90:UbU14

Anslag till utlandsskolor m.m.

1989/90
UbU14

ÅTTONDE HUVUDTITELN

I detta betänkande behandlas förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1989/90:100 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) under avsnitt B. Skolväsendet punkterna B 12. Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m., B 13. Sameskolor, B 14. Specialskolan m.m.: Utbildningskostnader, B 15. Specialskolan m.m.: Utrustning m.m., B 16. Bidrag till driften av särskolor m.m. och B 17. Kostnader för viss personal vid statliga realskolor jämte motioner.

Propositionen

1. Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m.

Regeringen har under punkt B 12 (s. 137—140) föreslagit

20. att riksdagen godkänner regeringens förslag om ändrade grunder för statsbidrag till kompletterande svensk undervisning på ort med utlandsskola,

21. att riksdagen till Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 43 979 000 kr.

2. Sameskolor

Regeringen har under punkt B 13 (s. 140—142) föreslagit

22. att riksdagen till Sameskolor för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 19 558 000 kr.

3. Specialskolan m.m.: Utbildningskostnader

Regeringen har under punkt B 14 (s. 142—144) föreslagit

23. att riksdagen till Specialskolan m.m.: Utbildningskostnader för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 259 911 000 kr.

4. Specialskolan: Utrustning m.m.

1989/90:UbU14

Regeringen har under punkt B 15 (s. 144—145) föreslagit

24. att riksdagen till Specialskolan m.m.: Utrustning m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 9 533 000 kr.

5. Bidrag till driften av särskolor m.m.

Regeringen har under punkt B 16 (s. 145—148) föreslagit

25. att riksdagen till Bidrag till driften av särskolor m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 918 700 000 kr.

6. Kostnader för viss personal vid statliga realskolor

Regeringen har under punkt B 17 (s. 148—149) föreslagit

26. att riksdagen till Kostnader för viss personal vid statliga realskolor för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.

Motionerna

1989/90:Ub250 av Charlotte Branting och Barbro Sandberg (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kravet på att lärare som undervisar döva och hörselskadade inom en femårsperiod skall ha kompetens att undervisa med stöd av teckenspråk,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om grundskolläraarnas ökade möjligheter att lära sig teckenspråk,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om minimikrav för en lärare med hörselskadad elev.

1989/90:Ub277 av Barbro Sandberg och Håkan Holmberg (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statliga anslag för att garantera en kontinuerlig grundorganisation för kunskapscentra för rörelsehindrade barn och ungdomar,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om flera centra för rörelsehindrade barn och ungdomar.

1989/90:Ub296 av Ylva Annerstedt (fp) vari yrkas att riksdagen beslutar att ställa medel till förfogande för ett högstadium vid svenska skolan i Fuengirola i enlighet med vad som anförts i motionen.

1989/90:Ub301 av Ragnhild Pohanka m.fl. (mp) vari yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en ingående analys över utbildningen av lärare i de dövas teckenspråk på aktuella skolorter utförs enligt vad som anförts i motionen.

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om satsning på resurscentra med utåtriktad verksamhet.

Motiveringen återfinns i motion 1989/90:So296.

1989/90:Ub310 av Larz Johansson m.fl. (c) vari yrkas

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om högstadieundervisning vid svenska skolan på Costa del Sol (Fuengirola),

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om gymnasieundervisning vid svenska skolan i Kenya (Nairobi),

7. att riksdagen till svensk undervisning i utlandet anvisar 2 000 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit eller således 45 979 000 kr.

1989/90:Ub315 av Berith Eriksson m.fl. (vpk) vari yrkas att 250 000 kr. utöver regeringens förslag, eller således 19 808 000 kr., tillförs B 13. anslaget för sameskolor för planering, integrering och samordning av samisk undervisning vid kommunala skolor.

1989/90:Ub807 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari yrkas

15. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om högstadiet vid den svenska skolan på Costa del Sol,

16. att riksdagen för budgetåret 1990/91 under anslaget B 12. Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m. anslår ett belopp som är 5 000 000 kr. högre än det regeringen föreslagit.

Utskottet

1. Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m.

Statsbidrag till svensk undervisning i utlandet utgår enligt förordningen (1978:591) om statsbidrag till svensk undervisning i utlandet. Statsbidrag till utlandsskola utgår i form av bidrag till kostnader för lärarlöner med belopp som i princip motsvarar lönen för motsvarande lärartjänst vid svensk grundskola (grundresurs) samt för kompletterande undervisningstimmar (kompletteringsresurs). Bidrag till skolans lokalkostnader utgår med 60 % av årskostnaden för nödvändiga undervisningslokaler. Statsbidrag i form av särskilt driftbidrag utgår med 16 % av lönekostnader och vissa pensionskostnader. Vidare utgår statsbidrag till korrespondensundervisning, kompletterande svensk undervisning och svensk undervisning vid internationell skola. Överenskommelse har den 15 september 1982 träffats mellan Finland, Norge och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område.

I motionerna 1989/90:Ub296 (fp), 1989/90:Ub310 (c) yrkande 5 och 1989/90:Ub807 (fp) yrkande 15 föreslås att *högstadiundervisning* skall få anordnas vid *svenska skolan i Fuengirola* i Spanien. Samtliga motionärer anser att elevunderlaget är av sådan omfattning att det motiverar även undervisning på grundskolans högstadium vid den svenska skolan i Fuengirola. Enligt motionärerna bör statligt stöd från Norge och Finland, för dessa länders elever som undervisas vid skolan, kunna påräknas.

Utskottet vill med anledning av motionsyrkandena anföra följande.

Av budgetpropositionen (s. 139) framgår att skolöverstyrelsen (SÖ) på regeringens uppdrag gjort en översyn av undervisningen på högstadienivå vid de svenska utlandsskolorna. Vidare har SÖ den 11 september 1989 redovisat dels en analys av orsakerna till kostnadsutvecklingen för korrespondensundervisningen vid de svenska utlandsskolorna, dels de åtgärder som SÖ avser att vidta beträffande kostnadsutvecklingen för LiberHermods korrespondensmaterial. Enligt föredragande statsrådet avser regeringen återkomma med förslag till riksdagen när ärendet slutbehandlats inom regeringskansliet. Utskottet anser att riksdagen bör avvakta regeringens förslag i denna fråga och avstyrker därmed motionerna 1989/90:Ub296, 1989/90:Ub310 yrkande 5 och 1989/90:Ub807 yrkande 15.

I motion 1989/90:Ub310 (c) yrkande 6 konstateras att det inte finns svenska utlandsskolor på gymnasial nivå trots att antalet äldre elever ökar vid de svenska utlandsskolorna till följd av att allt flera svenska medborgare har utlandstjänstgöring. Enligt motionärerna är den korrespondensundervisning som nu erbjuds dessa elever inte till fyllest. Mot denna bakgrund föreslås att den *svenska skolan i Nairobi* i Kenya, som har statsbidrag till undervisning på samtliga stadier i grundskolan, i försöks- och utvecklingssyfte även tilldelas statsbidrag för lärarledd *gymnasieundervisning*. Kostnaden för denna undervisning beräknas till 2 milj.kr. per år.

Utskottet hänvisar till förordningen (1978:591, 1989:260) om statsbidrag till svensk undervisning i utlandet. Denna gäller undervisning som anordnas som svensk grundskola (utlandsskola), korrespondensundervisning, kompletterande svensk undervisning samt undervisning vid internationell skola. Utskottet finner inte tillräckliga skäl för närvarande föreligga för anordnande av gymnasieundervisning vid svenska skolan i Nairobi i annan form än korrespondensundervisning. Med det anförda avstyrker utskottet motion 1989/90:Ub310 yrkande 6. Utskottet erinrar för övrigt om den försöksverksamhet med korrespondensundervisning samt visst inslag av internationalisering av undervisningen på gymnasienivå som pågår vid svenska utlandsskolan i Bryssel (IB-utbildning). För att förstärka handledningen vid korrespondensstudierna på gymnasienivå vid svenska skolan i Bryssel föreslår regeringen i propositionen att ett utökad statsbidrag får utgå budgetåret 1990/91 med 300 000 kr.

Enligt 37 § förordningen om statsbidrag till svensk undervisning i utlandet får statsbidrag till *kompletterande svensk undervisning på en ort*

med utlandsskola lämnas endast om särskilda skäl föreligger. Bestämmelserna har tillämpats på så sätt att särskilda skäl ansetts föreligga om den kompletterande svenska undervisningen gällt elever i en lokal eller internationell skola på skolstadier, som utlandsskolan inte omfattar eller om elever bött så långt från utlandsskolan att de rimligtvis inte kunnat vara elever vid skolan. I budgetpropositionen föreslår regeringen att reglerna för statsbidrag till kompletterande svensk undervisning ändras så att huvudmannen för svensk utlandsskola på en ort får bedöma om kompletterande svensk undervisning skall finnas vid sidan om utlandsskolan.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner vad som i proposition 1989/90:100 föreslås om ändrade grunder för statsbidrag till kompletterande svensk undervisning på ort med utlandsskola.

Enligt propositionen beräknas det samlade medelsbehovet under detta anslag till 43 979 000 kr.

Beträffande *anslagsbeloppet* föreslås i motion 1989/90:Ub807 (fp) yrkande 16 att riksdagen anslår ett belopp som är 5 milj.kr. högre än regeringens förslag, dvs. 48 979 000 kr. Medelsökningen avser finansiering av bl.a. högstadieundervisning vid svenska skolan i Fuengirola i Spanien. Enligt motion 1989/90:Ub310 (c) yrkande 7 bör riksdagen till svensk undervisning i utlandet anvisa 2 milj.kr. utöver regeringens förslag, dvs. 45 979 000 kr. Medelsökningen avser att finansiera kostnader för statsbidrag till undervisning på gymnasial nivå vid svenska skolan i Nairobi i Kenya.

I konsekvens med utskottets ställningstagande när det gäller dels frågan om högstadieundervisning vid svenska skolan i Fuengirola, dels gymnasieundervisning vid svenska skolan i Nairobi och då utskottet inte har något att erinra mot medelsberäkningen föreslår utskottet att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motionerna 1989/90:Ub310 yrkande 7 och 1989/90:Ub807 yrkande 16 till Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 43 979 000 kr.

2. Sameskolor

Verksamheten vid sameskolorna regleras i sameskolförordningen (1967:216), i förordningen (SÖ-FS 1985:64) om försöksverksamhet med sameskola i Kiruna samt i förordningen (SÖ-FS 1988:78) om integrerad samisk undervisning i grundskolan. Bestämmelser om tilldelning av lärarresurser finns i förordningen (1989:640) om lärarresurser i sameskolan.

Det samlade medelsbehovet under anslaget för budgetåret 1990/91 är beräknat till 19 558 000 kr.

Beträffande *anslagsbeloppet* föreslås i motion 1989/90:Ub315 (vpk) att riksdagen till förevarande anslag anvisar 19 808 000 kr., dvs. 250 000 kr. utöver regeringens förslag. Medelsökningen avser finansiering av en heltidstjänst som konsulent inom det sydsamiska området.

Frågan om att inrätta en tjänst som sydsamisk språklig-pedagogisk konsult behandlas i budgetpropositionen (s. 141). Föredragande statsrådet är inte beredd att nu förorda inrättandet av en sådan tjänst. Föredragande statsrådet avser emellertid senare att föreslå regeringen att sameskolstyrelsen får disponera högst 250 000 kr. av de medel som frigjorts vid nedläggningen av sameskolan i Änge under vart och ett av budgetåren 1990/91, 1991/92 och 1992/93 för expertismedverkan vid planering och samordning av integrerad samisk undervisning vid kommunala grundskolor. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Ub315 till Sameskolor för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 19 558 000 kr.

3. Specialskolan m.m.: Utbildningskostnader

Verksamheten regleras i specialskoleförordningen (1965:478) samt i förordningen (1988:1384) med instruktion för Tomtebodaskolans resurscenter. Bestämmelser om tilldelning av lärarresurser finns i förordningen (1987:721) om lärarresurser i specialskolan m.m. I förordningen (SÖ-FS 1984:66) meddelas bestämmelser om utveckling av verksamheten vid specialskolan.

Synskadade elever med ytterligare handikapp undervisas vid en skolenhet i Örebro (Ekeskolan). Vid Ekeskolan mottas som elever även synskadade barn utan ytterligare handikapp. Döva och hörselskadade elever undervisas vid dels fem regionala skolenheter, belägna i Stockholm (Manillaskolan), Lund (Östervångsskolan), Vänersborg (Vänerskolan), Örebro (Birgittaskolan) och Härnösand (Kristinaskolan), dels i särskilda klasser förlagda till grundskolan (s.k. externa klasser). Döva och hörselskadade elever med ytterligare handikapp undervisas vid en skolenhet i Gnesta (Åsbackaskolan). Vid skolenheten i Sigtuna (Hällsboskolan) undervisas normalbegåvade barn med grava språkstörningar samt hörselskadade barn med beteendestörningar och vissa andra komplikationer. Vid Tomtebodaskolan, Ekeskolan, Åsbackaskolan och Hällsboskolan finns specialpedagogiska resurscenter.

Enligt motion 1989/90:Ub309 (c) yrkande 3 bör grundprincipen vara att handikappade elever får gå i skolan på hemorten. Mot denna bakgrund bör specialskolorna utvecklas till *resurscentra med utåtriktad verksamhet* till kommunernas skolor. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Som nyss redovisats finns inom specialskolans verksamhet fyra specialpedagogiska resurscentra med olika inriktningar. Enligt förordningen (1984:75) om regional samverkan i fråga om undervisning för elever med handikapp är landet indelat i fem planeringsregioner. I varje region finns det en planeringsberedning som skall ansvara för samordningen av pedagogiskt stöd åt alla handikappade elever. När det gäller att utnyttja specialskolornas kunskaper inom resp. region har utskottet i betänkande 1989/90:UbU12 inte haft något att erinra mot regeringens förslag i budgetpropositionen om att planeringsberedningarna bör kunna köpa tjänster från de regionala specialskolorna och att

medlen för regionala åtgärder i mindre omfattning även får användas för att köpa tjänster från specialskolan för de insatser som planeringsberedningen bedömer att regionens handikappade elever behöver.

Mot denna bakgrund finner utskottet att motionärernas yrkande i stort är tillgodosett, varför motion 1989/90:Ub309 yrkande 3 avstyrks.

I motion 1989/90:Ub277 (fp) erinras om integrationsutredningens förslag till förbättringar för bl.a. rörelsehindrade barn och ungdomar. Motionärerna föreslår att regioninstitutionerna i egenskap av *kunskapscentra för rörelsehindrade barn och ungdomar* garanteras en kontinuerlig grundorganisation av staten (yrkande 1). Vidare anser motionärerna att det bör finnas fler än ett centrum för barn och ungdomar med rörelsehinder i landet (yrkande 2).

Utskottet vill erinra om att riksdagen tidigare under detta riksmöte behandlat likalydande yrkanden (bet. 1989/90:UbU3, rskr. 52). Utskottet avstyrkte dessa yrkanden med hänvisning till bl.a. länskolnämndernas och planeringsberedningarnas ansvar när det gäller att fördela tillgängliga medel till bl.a. regioninstitutionerna. Utskottet anser att det inte finns anledning för riksdagen att nu ändra uppfattning i frågan, varför utskottet avstyrker motion 1989/90:Ub277. Till detta vill utskottet lägga följande. Under innevarande riksmöte kommer riksdagen att behandla proposition 1989/90:92 om gymnasieutbildning för svårt rörelsehindrade ungdomar. Regeringen föreslår bl.a. att speciellt anpassad gymnasieutbildning, kombinerad med särskilda omvårdnadsinsatser i form av boende i elevhem, omvårdnad i boendet och habilitering, skall kunna anordnas i gymnasieskolan på tre orter i landet.

I motion 1989/90:Ub250 (fp) behandlas frågan om *utbildning i teckenspråk för lärare*. Motionärerna anser att alla lärare som undervisar döva och hörselskadade elever bör ha kompetens att undervisa med stöd av teckenspråk inom en femårsperiod. SÖ bör få i uppdrag att snarast planera fortbildning i teckenspråk (yrkande 1). Även grundskolans övriga lärare behöver specialutbildning för att kunna undervisa hörselskadade elever. Därför föreslår motionärerna att det skall ges ökade möjligheter till utbildning i teckenspråk i såväl den grundläggande lärarutbildningen som fortbildningen av lärare i grundskolan (yrkande 2). Slutligen anser motionärerna att det bör vara ett minimikrav att en lärare som får en hörselskadad elev i sin klass får genomgå en informationskurs som hörselvården anordnar (yrkande 3).

Riksdagen behandlade under föregående riksmöte frågor om utbildning och fortbildning av lärare i teckenspråk (bet. 1988/89:UbU14, rskr. 1988/89:205). På förslag av utskottet avtog riksdagen två yrkanden om utbildning och fortbildning av lärare i teckenspråk, med hänvisning till bl.a. dels regeringens förslag till fortbildning i teckenspråk för specialskolans lärare under en femårsperiod (jfr prop. 1988/89:100 s. 38 f.), dels riksdagens beslut (prop. 1988/89:4, bet. 1988/89:UbU7, rskr. 1988/89:95) om specialpedagogik i skolan och specialpedagogisk påbyggnadsutbildning. Utskottet anser att det inte finns anledning för riksdagen att nu ändra uppfattning i dessa frågor. Utskottet förutsätter att lärare som undervisar en elev med hörselskada

får information om skadans art och omfattning genom skolhälsovården (11 kap. skollagen). Utskottet utgår vidare från att undervisningssituationen för hörselskadade elever i grundskolan behandlas inom ramen för skolans elevvårdande verksamhet (3 kap. 31–36 §§ grundskoleförordningen). Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion 1989/90:Ub250 yrkandena 1, 2 och 3.

I motion 1989/90:Ub301 (mp) yrkande 3 föreslås att utbildningen av lärare i de dövas teckenspråk utökas. Enligt motionärerna behärskar inte lärarna de dövas teckenspråk. Mot denna bakgrund begärs en ingående *analys av lärarnas utbildning i de dövas teckenspråk* på aktuella skolorter.

Utskottet vill erinra om den fortbildning för specialskolans lärare som har påbörjats under läsåret 1989/90 och som kommer att fortgå under en femårsperiod. Denna fortbildning tar sin utgångspunkt i målet om tvåspråkighet (teckenspråk och svenska) för specialskolan, vilket fastlades i de kompletterande föreskrifter till läroplan för grundskolan (Lgr 80) som utfärdades år 1983. Då antalet specialskolor för döva och hörselskadade elever är begränsat till fem skolenheter är det utskottets uppfattning att lärarnas utbildningsbakgrund bör vara känd.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1989/90:Ub301 yrkande 3.

Det samlade medelsbehovet under anslaget är beräknat till 259 911 000 kr. Då utskottet inte har något att erinra mot medelsberäkningen föreslår utskottet beträffande *anslagsbeloppet* att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 till Specialskolan m.m.: Utbildningskostnader för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 259 911 000 kr.

4. Specialskolan m.m.: Utrustning m.m.

Från anslaget betalas utgifter för läromedel, undervisnings- och arbetsmaterial, inventarier m.m., bibliotek samt hörsel- och talteknisk utrustning.

Det samlade medelsbehovet under anslaget beräknas till 9 533 000 kr. Utskottet tillstyrker regeringens förslag att riksdagen till Specialskolan m.m.: Utrustning m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 9 533 000 kr.

5. Bidrag till driften av särskolor m.m.

Landstingskommunerna och de kommuner som inte ingår i landstingskommun samt kommuner som anordnar särskola i fall som avses i 6 kap. 2 § skollagen (1985:1100) får statsbidrag med 95% av lönekostnaderna för rektorer, studierektorer, tillsynslärare och lärare vid särskolan. Även till särskoleverksamhet som anordnas med enskild huvudman utgår statsbidrag i vissa fall. Bidragsbestämmelserna finns i förord-

ningen (1986:188) om statsbidrag till driftkostnader för särskolan m.m. samt i förordningen (1988:740) om statsbidrag till fristående särskolor. Verksamheten regleras i särskoleförordningen (1986:573).

Särskolekommittén (U 1989:08, dir. 1989:20) har till uppgift att utreda frågan om ett generellt överförande av ansvaret för särskolan från landstingskommunerna till primärkommunerna. Enligt direktiven skall kommittén inledningsvis bedöma behovet av underlag inför regeringens ställningstagande till vissa ansökningar från landstingskommuner om att få överlåta huvudmannskapet för särskolan till kommuner enligt 6 kap. 2 § skollagen.

Det samlade medelsbehovet under anslaget beräknas till 918 700 000 kr. Utskottet tillstyrker regeringens förslag beträffande *anslagsbeloppet* att riksdagen till Bidrag till driften av särskolor m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 918 700 000 kr.

6. Kostnader för viss personal vid statliga realskolor

Utskottet tillstyrker regeringens förslag beträffande *anslagsbeloppet* att riksdagen till Kostnader för viss personal vid statliga realskolor för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

Hemställen

Utskottet hemställer

Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m.

1. beträffande *högstadiundervisning vid svenska skolan i Fuen-girola*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Ub296, 1989/90:Ub310 yrkande 5 och 1989/90:Ub807 yrkande 15,

res. 1 (m, fp, c, mp)

2. beträffande *gymnasieundervisning vid svenska skolan i Nairobi*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Ub310 yrkande 6,

res. 2 (c)

3. beträffande *förslag om ändrade grunder för statsbidrag till kompletterande svenskundervisning på ort med utlandsskola*

att riksdagen godkänner vad som förordats i proposition 1989/90:100,

4. beträffande *anslagsbeloppet under Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m.*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motionerna 1989/90:Ub310 yrkande 7 och 1989/90:Ub807 yrkande 16 till Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 43 979 000 kr.,

res. 3 (fp)

res. 4 (c)

5. beträffande *anslagsbeloppet under Sameskolor*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Ub315 till Sameskolor för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 19 558 000 kr.,
res. 5 (vpk, mp)

Specialskolan m.m.: Utbildningskostnader

6. beträffande *resurscentra med utåtriktad verksamhet*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Ub309 yrkande 3,
res. 6 (fp)

7. beträffande *kunskapscentra för rörelsehindrade barn och ungdomar*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Ub277,
res. 7 (mp)

8. beträffande *utbildning i teckenspråk för lärare*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Ub250,

9. beträffande *analys av lärares utbildning i teckenspråk*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Ub301 yrkande 3,
res. 8 (mp)

10. beträffande *anslagsbeloppet under Specialskolan m.m.: Utbildningskostnader*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 till Specialskolan m.m.: Utbildningskostnader för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 259 911 000 kr.,

Specialskolan m.m.: Utrustning m.m.

11. beträffande *anslagsbeloppet under Specialskolan m.m.: Utrustning m.m.*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 till Specialskolan m.m.: Utrustning m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 9 533 000 kr.,

Bidrag till driften av särskolor m.m.

12. beträffande *anslagsbeloppet under Bidrag till driften av särskolor m.m.*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 till Bidrag till driften av särskolor m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 918 700 000 kr.,

Kostnader för viss personal vid statliga realskolor

13. beträffande *anslagsbeloppet under Kostnader för viss personal vid statliga realskolor*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 till Kostnader för viss personal vid statliga realskolor för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.

På utbildningsutskottets vägnar

Larz Johansson

Närvarande: Larz Johansson (c), Helge Hagberg (s), Bengt Silfverstrand (s), Birgitta Rydle (m), Ingvar Johnsson (s), Margareta Israelsson (s), Berit Löfstedt (s), Birger Hagård (m), Carl-Johan Wilson (fp), Marianne Andersson i Vårgårda (c), Ewa Hedkvist Petersen (s), Ingegerd Wärnersson (s), Jan Björkman (s), Ulf Melin (m), Margitta Edgren (fp), Ylva Johansson (vpk) och Claes Roxbergh (mp).

Reservationer

1. Högstadiundervisning vid svenska skolan i Fuengirola (mom. 1)

Larz Johansson (c), Birgitta Rydle (m), Birger Hagård (m), Carl-Johan Wilson (fp), Marianne Andersson i Vårgårda (c), Ulf Melin (m), Margitta Edgren (fp) och Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "yrkande 15" bort ha följande lydelse:

Enligt vad utskottet erfarit är svenska skolan i Fuengirola en av de största svenska utlandsskolorna. Skolan har för närvarande låg- och mellanstadier men saknar undervisning på högstadiet. Elevunderlaget är i jämförelse med det vid de fem svenska utlandsskolor som för närvarande anordnar undervisning på högstadiet tillfredsställande. Mot denna bakgrund anser utskottet i likhet med motionärerna att det är befogat att svenska skolan i Fuengirola kan erbjuda en fullständig grundskoleundervisning för eleverna vid skolan. Detta bör riksdagen med bifall till motionerna 1989/90:Ub296, 1989/90:Ub310 yrkande 5 och 1989/90:Ub807 yrkande 15 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 1 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. beträffande *högstadiundervisning vid svenska skolan i Fuengirola*

att riksdagen med bifall till motionerna 1989/90:Ub296, 1989/90:Ub310 yrkande 5 och 1989/90:Ub807 yrkande 15 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Gymnasieundervisning vid svenska skolan i Nairobi (mom. 2)

1989/90:UbU14

Larz Johansson och Marianne Andersson i Vårgårda (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Utskottet hänvisar" och slutar med "med 300 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att behovet av undervisning på gymnasial nivå är stort för elever vid svenska utlandsskolor. Den korrespondensundervisning som eleverna för närvarande erbjuds är inte till fyllest. Efter hand som elevstrukturen förändras vid de svenska utlandsskolorna beroende på att allt flera svenska familjer återvänder till utlandstjänst i en andra omgång och då har äldre barn, ökar behovet av gymnasieundervisning. Utskottet tillstyrker motionärernas förslag att den svenska skolan i Nairobi i försöks- och utvecklingssyfte tilldelas statsbidrag för lärarledd undervisning på gymnasial nivå. Detta bör riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub310 yrkande 6 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 2 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

2. beträffande *gymnasieundervisning vid svenska skolan i Nairobi*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub310 yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Anslagsbeloppet under Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m. (mom. 4)

Carl-Johan Wilson och Margitta Edgren (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar med "I konsekvens" och slutar med "på 43 979 000 kr." bort ha följande lydelse:

I syfte att dels höja kvaliteten vid de svenska utlandsskolorna, dels finansiera undervisning på högstadiet vid svenska skolan i Fuengirola bör riksdagen under detta anslag anvisa 5 milj.kr. utöver regeringens förslag. Utskottet föreslår således att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub807 yrkande 16 och med anledning av proposition 1989/90:100 samt motion 1989/90:Ub310 yrkande 7 till Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 48 979 000 kr.

dels att moment 4 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

4. beträffande *anslagsbeloppet under Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub807 yrkande 16 och med anledning av proposition 1989/90:100 samt motion 1989/90:Ub310 yrkande 7 till Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 48 979 000 kr.,

4. Anslagsbeloppet under Bidrag till Svensk undervisning i utlandet m.m. (mom. 4)

Larz Johansson och Marianne Andersson i Vårgårda (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar med "I konsekvens" och slutar med "på 43 979 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet föreslår att anslagsbeloppet under förevarande anslag räknas upp med 2 milj.kr. i jämförelse med regeringens förslag i syfte att finansiera statsbidrag för lärarledd undervisning på gymnasial nivå vid svenska skolan i Nairobi i Kenya. Riksdagen bör således med bifall till motion 1989/90:Ub310 yrkande 7 och med anledning av proposition 1989/90:100 samt motion 1989/90:Ub807 yrkande 16 till Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m. för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag på 45 979 000 kr.

dels att moment 4 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

4. beträffande *anslagsbeloppet under Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub310 yrkande 7 och med anledning av proposition 1989/90:100 samt motion 1989/90:Ub807 yrkande 16 till Bidrag till svensk undervisning i utlandet m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 45 979 000 kr.,

5. Anslagsbeloppet under Sameskolor (mom. 5)

Ylva Johansson (vpk) och Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Frågan om" och slutar med "på 19 558 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i likhet med motionärerna att en heltidstjänst som konsulent inom det sydsamiska området bör inrättas med hänsyn till en utökad integrerad undervisning för samiska elever. Det i budgetpropositionen aviserade förslaget till medel till expertismedverkan vid planering och samordning av integrerad samisk undervisning vid kommunala skolor är enligt utskottets uppfattning inte tillräckligt. Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub315 och med anledning av proposition 1989/90:100 till Sameskolor för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 19 808 000 kr.,

dels att moment 5 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

5. beträffande *anslagsbeloppet under Sameskolor*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub315 och med anledning av proposition 1989/90:100 till Sameskolor för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 19 808 000 kr.,

6. Kunskapscentra för rörelsehindrade barn och ungdomar (mom. 7)

1989/90:UbU14

Carl-Johan Wilson och Margitta Edgren (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "i landet" bort ha följande lydelse:

För syn-, hörsel- och talskadade elever finns ett antal statliga specialskolor, vars verksamhet finansieras under detta anslag. Dessutom finns för dessa handikappade elevgrupper statliga specialpedagogiska resurscentra. Utskottet konstaterar i likhet med motionärerna att för elever med rörelsehinder finns varken specialskolor eller statliga resurscentra. Det finns emellertid i landet fyra regioninstitutioner för gravt rörelsehindrade barn och ungdomar. Dessa regioninstitutioner, som vanligen benämns kunskapscentra, har olika huvudmän. Med utgångspunkt i den redovisning som görs i motion 1989/90:Ub277 i vad gäller verksamheten vid Folke Bernadotte-hemmet i Uppsala tillstyrker utskottet motionärernas förslag om att regioninstitutionerna bör tillförsäkras ett särskilt statligt anslag som garanterar en viss kontinuerlig grundorganisation vid dessa institutioner. Detta bör riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub277 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 7 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

7. *beträffande Kunskapscentra för rörelsehindrade barn och ungdomar*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub277 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. Analys av lärares utbildning i teckenspråk (mom. 9)

Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "yrkande 3" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att regeringen tar initiativ till en analys av lärarnas utbildning i de dövas teckenspråk i specialskolorna. En sådan analys skulle kunna ge underlag för en bättre planering av lärarnas fortbildning i teckenspråk på berörda skolorter. Detta bör riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub301 yrkande 3 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 9 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

9. *beträffande analys av lärares utbildning i teckenspråk*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Ub301 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,